

El circ de la Fosca: (obra per a un actor i titelles)

Pasqual Alapont

*... i el mestre em duia per la via tosca
lluny de la pau i prop del gemegar:
i entràrem dins l'imperi de la fosca.*

Dante Alighieri / La divina comèdia

Escena I

Un home, en direm CLOWN, amb gavardina i un aspecte malforjat, s'enfila per una tanca amb penes i treballs i accedeix a una via de tren, mira a dreta i esquerra, posa el CAP damunt dels rails. Un tren passa amb un soroll esfereïdor i una llum enlluernadora. Quan el tren ha desaparegut i s'ha esdevingut el silenci, el CAP es desprèn amb un soroll somort i rodola uns metres més enllà. Al cap d'uns segons el CAP oscil·la de nou i amb dificultats, com si volguera prendre vida. Es desplaça rodant fins que se situa en primer terme i es planta dret. Els ulls s'obren de sobte i cobren vida, miren en totes direccions amb un posat ingenu. De sobte la boca s'obre i canta desafinada i amb un sentiment de tristor un petit fragment de la cançó "Bravo pour le clown" de Henri Contet i Louigny:

CAP.- Je suis roi et je règne / Bravo! Bravo! /J'ai des rires qui saignent / Bravo! Bravo! / Venez, que l'on m'acclame / J'ai fait mon numéro.

(Entra en escena un ballarí, d'aquest en direm VIRGILI, i la cançó s'interromp. El ballarí efectua uns passos de claqué per davant del cap, els ulls del qual el segueixen amb una expressió ingènua i alhora afectada, sentida, sense massa escarafalls, però. El ballarí acaba el seu ball a un costat del cap, i en l'últim pas li etziba una potada que el llança rodolant fora de l'escenari. El CAP, la seua boca, crida. Fosc.)

Escena II

Una taula en una taverna. Un home malforjat, el mateix CLOWN d'abans, vestit amb la gavardina, té el cap recolzat damunt d'una taula i dorm. Un altre home, VIRGILI, amb aspecte de cercabregues de taverna, grotesc, s'acosta a la màquina de discos, hi diposita unes monedes i en selecciona una cançó.

Tot seguit la màquina s'il·lumina i apareix un acordeonista que inicia els compassos de "Bravo pour le clown". A l'altre costat, a sobre d'un taulell, EDITH PIAF, il·luminada per un canó, comença la cançó dirigint les primeres frases a un cambrer que la mira embadalit mentre renta els plats:

Un clown est mon ami	Un pallasso és amic meu
Un clown bien ridicule	Un pallasso ben ridícul
Et dont le nom s'écrit	El nom del qual s'escriu
En gifles majuscules	Amb bufetades majúscules
Pas beau pour un empire	Més lleig que un pecat
Plus triste qu'un chapeau	Més trist que vetlla de difunt
Il boit d'énormes rires	Es beu les riallades
Et mange des bravos	I es menja els bravos

(En la transició de l'acordeó, VIRGILI s'acosta fins a MADAME PIAF brandant els elàstics i fent el fatxenda.

En acabat VIRGILI s'asseu en un tamboret, el cambrer li serveix una copa, tot deixant la botella al costat. EDITH PIAF s'adreça des de la distància al CLOWN):

Pour ton nez qui s'allume	Pel teu nas que s'encén
Bravo! Bravo!	Bravo! Bravo!
Tes cheveux que l'on plume	Pels cabells que t'arranquen
Bravo! Bravo!	Bravo! Bravo!
Tu croques des assiettes	Et manges uns plats
Assis sur un jet d'eau	Assegut damunt d'un brollador
Tu ronges des paillettes	Mastegues lluentons
Tordu dans un tonneau	A dintre d'un tonell

(EDITH PIAF es desplaça cap al CLOWN.)

Pour ton nez qui s'allume	Pel teu nas que s'encén
Bravo! Bravo!	Bravo! Bravo!
Tes cheveux que l'on plume	Pels cabells que t'arranquen
Bravo! Bravo!	Bravo! Bravo!

(EDITH PIAF es penja de les orelles del CLOWN, balla a sobre del seu cap i li estira els cabells.)

La foule aux grandes mains	La multitud amb les seues manasses
S'accroche à ses oreilles	Es penja de les seues orelles
Lui vole ses chagrins	Li roba les seues penes
Et vide ses bouteilles	I li buida les seues botelles
Son coeur qui se dévisse	El seu cor que es descargola
Ne peut les attrister	No els pot entristir
C'est là qu'ils applaudissent	Ara és quan aplaudeixen
La vie qu'il a ratée!	La vida que ha llançat a perdre

(EDITH PIAF li estira les parpelles i el CLOWN es veu obligat a obrir els ulls. El que veu, producte del seu record i de la seua imaginació malaltissa, és una escena que es desenrotlla tot just damunt la taula i a la qual assisteix amb tristesa i alhora ràbia per no poder intervenir-hi: un home i una dona es troben clandestinament en un parc; ell li regala un anell i ella el correspon amb un bes apassionat.)

Pour ta femme infidèle	Per la teua dona infidel
Bravo! Bravo!	Bravo! Bravo!
Et tu fais la vaiselle	I tu, rentant els plats
Bravo! Bravo!	Bravo! Bravo!
Ta vie es un reproche	La teua vida es un retret
Qui claque dans ton dos	Que et pega a l'esquena
Ton fils te fait les poches	El teu fill et buida les butxaques
Et toi, tu fais l'idiot	I tu et fas l'idiota

(MADAME PIAF col·loca un nas de pallaso al CLOWN. Aquest, d'una manotada, tira l'home i la dona de damunt la taula. La cantant es va retirant fins a situar-se al costat de l'acordeonista):

Pour ta femme infidèle	Per la teua dona infidel
Bravo! Bravo!	Bravo! Bravo!
Et tu fais la vaiselle	I tu, rentant els plats
Bravo! Bravo!	Bravo! Bravo!
Le cirque est déserté	El circ està desert
Le rire est inutile	La rialla es inútil
Mon clown est enfermé	El meu pallaso està tancat
Dans un certain asile	En cert manicomi
Succès de camisole	Èxits de camisa de força
Bravos de cabanon	Bravos de gàbia
Des mains devenues folles	Unes mans embogides

(El CLOWN contempla les seues mans.)

Lui battent leur chanson   Dirigeixen la seua cançó

(El cambrer i VIRGILI acompanyen els acords de la cançó fent el cor i brindant en alt. El CLOWN es cobreix el rostre i, amb els últims "bravos", deixa caure de nou el cap damunt la taula.)

Je suis roi et je règne	Jo sóc el rei i reine
Bravo! Bravo!	Bravo! Bravo!
J'ai des rires qui saignent	Tinc rialles que sagnen
Bravo! Bravo!	Bravo! Bravo!
Venez, que l'on m'acclame	Veniu, aclameu-me
J'ai fai mon numéro	Mentre feia el meu número
Tout en jetant ma femme	Vaig tirar la meua dona
Du haut du chapiteau	Des de dalt de la vela
Bravo! Bravo! Bravo!	Bravo! Bravo! Bravo!

(EDIT PIAF llança un bes a l'aire al CLOWN. Fosc sobre ella i l'acordeonista.)

Escena III

VIRGILI aplaudeix, agafa la botella, s'acosta somrient i sorneguer al CLOWN i s'asseu al seu costat a taula.

VIRGILI.- Déu et beneesca, petitó. Beu-ne un glop amb mi. **(El CLOWN no reacciona.)** No vols beure de la botella, és això? Que ets un refinat, tu? **(Es trau les dues sabates, les olora, n'aprecia el bouquet, i hi serveix dos rajolins d'alcohol.)** No sigues orgullós. **(Li alça el cap estirant-lo dels cabells i li ofereix una sabata.)** Beu! **(El CLOWN no reacciona. Deixa caure el cap.)** A la teua salut, doncs. **(Es beu el contingut de la sabata i expira amb força.)** Dignes-me el primer que se't passe pel cap. **(Fa com si haguera sentit alguna cosa.)** Què? **(El CLOWN no reacciona.)** Ah! Està bé. **(Es beu el contingut de la segona sabata i inicia un taconeig amb les sabates a les mans**

i a sobre de la taula que recorda el ritme del ballarí de claqué. En l'últim compàs VIRGILI pega un colp de peu al cap del CLOWN i aquest es desperta bruscament.) Vés per on estàs ací.

(El CLOWN, amb l'aixafament de la caparra, es grata el coll i es tranquil·litza en comprovar que té el cap a sobre.)

VIRGILI.- (Ofert-li la botella.) Pren un glop.

CLOWN. He tingut un malson.

VIRGILI.- Tots en tenim, de malsons. T'anirà bé.

(El CLOWN aparta la botella amb una mà tremolosa.)

CLOWN.- No. No em vull adormir mai més.

VIRGILI. (Li ofereix la botella de nou.) Beu.

CLOWN.- (La rebutja violent.) He dit que no!

(Silenci.)

(VIRGILIriu estentòriament. Agafa la botella i, tot rient, amb parsimònia, l'aboca damunt la taula davant la mirada atònita del CLOWN, el qual, tot seguit, l'agafa amb la golafreria de l'addicte.)

CLOWN.- Què fas?

(El CLOWN resta en un primer moment vacil·lant amb la botella a la mà. Tot seguit hi beu compulsivament. Deixa la botella horroritzat i plora amb desesperació.)

VIRGILI.- (Sorneguer.) Oh. Crec que ens hem excedit. Perdona, vols un mocador?

(El CLOWN el mira.)

VIRGILI.- (Trau una pistola i la deixa damunt la taula.)
Ací tens.

(Silenci.)

VIRGILI.- Confie que siga de la teua talla.

**(El CLOWN agafa la pistola i se la posa tremolós sobre la
templa. VIRGILI, mentre xarrupa un glop, canta)**

VIRGILI.- Pour ta femme infidèle, bravo! bravo!

**(En un rampell el CLOWN encanona VIRGILI i li pega un
tret. Aquest cau abatut.)**

**(Pausa. La pistola fumeja. En adonar-se'n el CLOWN pren
consciència del que ha fet i la deixa anar sobre la taula. Es
mira les mans amb l'horror i la sorpresa de constatar que
són les seues pròpies mans i es cobreix la cara. Se senten unes
rialles i VIRGILI s'incorpora lentament. El clown el mira
desconcertat i l'altre riu estentòriament.)**

CLOWN.- Qui ets tu?

VIRGILI.- El teu flagell.

CLOWN.- Què vols de mi?

VIRGILI.- L'amor etern. Ballem?

**(VIRGILI torna a riure i el CLOWN li engega 5 trets.
VIRGILI els encaixa amb entusiasme. Tot i que els projectils
impacten en el seu cos, no en resulta ferit. En el paroxisme
d'aquesta situació VIRGILI acaba per ballar uns passos de
claqué i, tot situant-se darrere del CLOWN, li acarona el
cap.)**

VIRGILI.- Mon pauvre idiot. Digues-me el primer que se't
passe pel cap, amiguet.

CLOWN.- No sé qui sóc.

VIRGILI.- Tòpic, tòpic. Vinga, esforça-t'hi més. Fes el teu número.

CLOWN.- Jo tenia un gronxador verd quan era petit.

VIRGILI.- Millor. **(Obrint-li el cap com si es tractara de la tapadora d'una caixa.)** Ara, senyores, senyors, vegem què tenim ací. **(Introduint el braç dins del cap de l'altre.)** Un conillet? Un colomí? Eee voilà! **(Trau un gronxador verd.)**

(Tot seguit es produeix una mena d'explosió i, des de l'interior del cap del CLOWN, com si es tractara del vapor dels esguits provocats per un salt d'aigua, se n'esmuny l'éter. S'hi produeix el silenci. Una aranya peluda ix de dins a l'exterior. Trau el cap amb precaució, mira a dreta i a esquerra, i descendeix fins a la taula. La segueixen algunes aranyes més. VIRGILI agafa la sabata i la descarrega amb força sobre la taula. Les aranyes s'escapen i VIRGILI les segueix a colp de taló.)

VIRGILI.- Veniu petitones, veniu amb el vostre pare.

(Llavors el CLOWN, vestit amb gavardina, ix també del seu propi cap. Gradualment des del sostre baixa el dispositiu d'un número de trapezistes sobre una pista de circ, un trapezi a cada costat. El CLOWN que ha eixit de l'interior del cap es trau la gavardina. A sota du un vestit llampant amb pantalons elàstics i una camisa plena de lluentons. Saluda el públic i puja al trapezi del puntal mitjançant una corda.

Sona una fanfara i pel centre de la pista apareixen dos trapezistes més agafats de la mà, un home i una dona, els mateixos que hem vist adés com es feien magarrufes damunt la taula del CLOWN. Se sent un aplaudiment de públic entusiasta. Saluden. El trapezista es trau la capa i ajuda la trapezista a traure's la seua, situació que aprofita per a arrambar-se al cos de la dona. Ell li xiuxiueja a l'oïda, li col·loca un anell al dit, el mateix que ja hem vist abans, i ella s'esgarrifa de plaer. Des de dalt el CLOWN emet uns grunys de reprovació. Els trapezistes miren cap a dalt i saluden el seu company amb una interjecció joiosa. L'altre els contesta remugant entre dents i deixant-se caure recolzat amb els genolls sobre el gronxador, disposat a exercir el seu paper d'aguant, profundament irritat.

El trapezista i la trapezista pugen per la seua corda fent-se

bromes i carícies. Ell l'empaita des de baix i li arriba a col·locar el cap a l'altura del cul. Ella reacciona amb grans escarafalls, satisfeta. En arribar dalt ella s'asseu sobre el trapezi i ell, agenollat i agafant una mandolina que apareix a demanda seua, des del no res, interpreta, mitjançant un conjunt d'onomatopeies, una melodia d'amor. Des del cel cau sobre el trapezi una pluja finíssima d'estels i unes tòrtoraes voletegen al seu voltant.

L'home de la gavardina, que s'ha incorporat sobre el seu trapezi un pèl desconcertat, s'ha assegut de través sobre el seu seient com qui fa temps. Finalment interromp la declaració amorosa amb una frase acre feta d'onomatopeies.

El trapezista, com aquell a qui se li ha anat l'olla, es disculpa també mitjançant interjeccions que denoten el seu esperit d'home enamorat. La trapezista s'incorpora i li xiuxiueja a cau d'orella. Tot dos riuen feliços. A l'altre costat, el CLOWN es torna a deixar caure penjant dels genolls i es gronxa amb una velocitat inusitada, com manifestant la seua ràbia.

Llavors, des del silenci comencem a sentir el soroll ordinari de l'exercici: el frec per untar les mans de magnèsia, com s'entrexoquen les cordes, les onomatopeies i els gemecs propis de l'esforç gimnàstic i la tensió dels espectadors en els moments més tensos.

En un primer salt, el trapezista de la dreta es col·loca en posició invertida i és arreplegat per l'altre. Tots dos s'incorporen sobre el seient i el CLOWN li recrimina a l'altre la seua actitud. Aquest, inflammat d'amor, el besa als llavis. El CLOWN tracta d'escapolir-se'n. Finalment li pega un colp de puny que el catapulta amb un salt mortal cap arrere. En la caiguda l'home, a hores d'ara ja sabem que és l'altre, agafa el seu trapezi amb les mans i torna al seu lloc. La seua companya emet interjeccions dirigides al públic destinades a apel·lar la seua admiració.

En un segon salt, la trapezista es gronxa, fa un tirabuixó i aterra sobre les mans del CLOWN. Aquest, quan ha de llançar-la de tornada, la reté, alhora que ella s'aferra al seu trapezi. El CLOWN emet un concert onomatopeic suplicant, destinat a ablanir el seu cor, però ella, responnent amb monosíl·labs d'enuig i de fàstic, aconsegueix alliberar un peu i li etziba potades fins que pot desfer-se'n. Finalment torna al seu lloc i el seu company emet interjeccions dirigides al públic destinades a apel·lar la seua admiració per un exercici tan brillant.

Silenci expectant. Ara l'acròbata col·loca el trapezi un graó més alt amb la col·laboració de la seua companya que, de cara al públic, i per ressaltar la singularitat de l'exercici,

L'assenyala amb la mà i llança una interjecció exultant. Primer redoblament de tambor. El trapezista, llavors, es posa una caputxa negra al cap que no li permet veure i la seua companya llança una altra interjecció perquè el públic valore la perillositat del moment. Segon redoblament de tambor. Aleshores, el CLOWN trapezista, que mentrestant ha estat gronxant-se recolzat amb els genolls, es descargola una cama i la tira sobre la xarxa de seguretat. La seua companya, des de l'altra banda, assenyala la seua ostentació gimnàstica i la rebla amb una altra interjecció. Tot seguit, ella també es col·loca una caputxa al cap. Tercer redoblament de tambor. Silenci expectant durant el qual el CLOWN es descargola el cap i el llança al sostre de la carpa circense, on queda enganxat.

El trapezista de la dreta, mitjançant onomatopeies, pregunta el seu company on està, li demana que el guie per la veu, i aquest, el seu cap per ser més exactes, tracta de tranquil·litzar-lo també amb onomatopeies i li indica on ha de saltar. Mentrestant, el cos d'aquest acròbata continua gronxant-se recolzat només amb una cama i amb el dit que assenyala el seu cap, com donant fe de les seues indicacions.

El trapezista de la dreta, buscant la veu del company, que li va dient una mena d'"ací, ací", fa un triple mortal de costat, i, en no trobar les mans del CLOWN, cau al buit amb un crit esborronador alhora que es fa fosc.)

Escena IV

A la taverna. L'home de la gavardina té el cap recolzat damunt una taula. Es desperta sobtadament, amb un crit d'angoixa, i es palpa el cap, com per comprovar que encara és a sobre del coll.

VIRGILI, al costat de la màquina de música, posa la cançó "Mean to me", interpretada per Billie Holiday. Damunt la màquina apareix una jazz band. En sentir les primeres notes musicals, el CLOWN mira Virgili i aquest el saluda somrient i sorneguer, com indicant-li que s'ha acabat el seu número. El CLOWN apura el seu got d'un glop i fa per anar-se'n, però torna arrere, agafa la botella i se la posa a la butxaca.

En eixir, el CLOWN es creua amb una dona d'aspecte abatut. Es miren, l'instant suficient per constatar que tots dos són uns perdedors, i cadascú continua el seu camí. La dona, a qui direm la Fera, s'asseu a la taula i es trau uns guants de mitjos

dots.

A l'altra banda, VIRGILI es col·loca una casaca de mestre de cerimònies.

VIRGILI.- Aquest és el nostre circ. Endavant! Passen i tranquil·litzen-se. Per quatre duros podran veure monstres que no tenen res veure amb les seues vides.

(Des de dalt baixen alguns elements com ara cubs i una passarel·la i se situen al voltant de la taula de la Fera. Tot seguit descendeix un cercol amb Billie Holiday, la qual hi efectua un exercici acrobàtic al ritme pausat de la cançó):

You're mean to me	Ets dolent amb mi
Why must you be mean to me?	Per què has de ser dolent amb mi?
Gee, honey, it seems to me	Bé, estimat, això és el que em sembla
You love to see me cryn'	T'encisa veure'm plorar
I don't know whi I stay home	No sé per què em quede a casa
Each night when you say you'll phone	Cada nit quan dius que telefonaràs
You don't, and I'm left alone	No ho fas i em deixes sola
Singin' the blues and sighin	Cantant el blues i sospirant
You treat me coldly each day in the year	Em tractes fredament cada dia de l'any
You always scold me whenever somebody is near, dear	Sempre em reganyes quan tinc algú a prop, estimat
It must be great fun to be mean to me	Deu ser divertidíssim ser dolent amb mi

You shouldn't, for can't you
see what you mean to me

No hauries de
ser-ho, perquè no
veus el que
signifiques per a mi

You're me

Tu ets jo

(Mentre dura la cançó, Lady Day ha baixat del cercol, s'ha acostat a la Fera i li ha acarolat la galta amb tendresa. En acabat se'n va fins on és la jazz band, on VIRGILI la rep besant-li la mà. Des del sostre baixen ara uns barrots fins i encerclen la Fera com si es tractara d'una gàbia daurada. Aquesta encèn un cigarret).

VIRGILI.- Gràcies, miss Holiday. I ara, senyores i senyors, tinc el plaer de presentar-los un número sense precedents. **(Al·ludint la Fera.)** Des de la càlida Mediterrània ens arriba Tatiana, una exemplar magnífica de femella euroasiàtica. Tatiana posseeix una intel·ligència inusitada: sap calcular arrels quadrades i pot parlar durant més de tres hores seguides de Tiziano o Brunelleschi. És llicenciada en Història de l'art per la Universitat de València i parla cinc idiomes. Un aplaudiment per a ella. **(La Fera, apàtica, fa una glopada del cigarret.)** I ací tenim Joaquim Vidagany. **(Apareix un domador abillat amb un vestit de jaqueta. Es presenta amb aspecte de dominador, amb una gran seguretat. Esgrimeix un assot a la mà.)** Joaquim representa el més ranci de la burgesia valenciana. Socialdemòcrata, catòlic no practicant, casat per l'església amb Tatiana i pare de dues xiquetes precioses, Tamara i Virgínia, de cabells rossos com el sol. Heus-lo ací, Joaquim Vidagany, soci del València C. F. i membre del col·legi d'advocats. Tot sol, i sense més ajuda que un assot, s'enfrontarà a les urpes esmolades de Tatiana. Música, mestre!

**(Música de circ mentre el domador penetra a la gàbia.
TATIANA i JOAQUIM s'estudien.)**

TATIANA.- T'he esperat tota la vesprada.

(El domador fa petar l'assot en la cara de la fera i li arranca el cigarret.)

JOAQUIM.- Qui t'ha dit que fumes, bagassa?

TATIANA.- Per què has de ser tan dolent amb mi?

JOAQUIM.- Porta'm el dinar. **(Fa esclafir l'assot.)** Vinga!

(TATIANA fa per anar-se'n, però s'interromp.)

TATIANA.- Fa molt que t'espere.

JOAQUIM.- Sóc un home ocupat, jo.

TATIANA.- Per què ja no em dius paraules dolces?

JOAQUIM.- Que em portes el dinar, òstia, que faig tard!

(La música remarca el moment, com si es tractara d'una acció que comporta un cert perill. TATIANA s'alça i, d'un dels cubs, en trau un plat de sopa que porta a Joaquim amb certes dificultats.)

JOAQUIM.- A veure si encara et caurà!

(TATIANA deposita el plat amb cura, però li cauen algunes gotes.)

JOAQUIM.- Què t'he dit, imbècil?

TATIANA.- Perdona.

JOAQUIM.- Ja m'has tacat.

TATIANA.- **(Agenollant-se davant d'ell.)** Deixa que t'ho rente.

JOAQUIM.- Me cague en la mare que t'ha parit. Fuig, llepassa! **(Apartant-la bruscament.)** Vinga, deixa-ho, que tinc gana.

(JOAQUIM tasta la sopa.)

TATIANA.- Està bona?

JOAQUIM.- (Llançant-li el plat al cap.) Està gelada. **(La fuetjeja repetidament i violenta.)** Vinga, escalfa'm un plat com Déu mana, sompa!

(El domador s'asseu i desplega un diari mentre la Fera s'alça amb dificultats i es dirigeix a encendre el foc.)

TATIANA.- Joaquim.

(Pausa.)

TATIANA.- Joaquim, vull demanar-te una cosa.

(Pausa.)

TATIANA.- Necessite parlar amb tu.

(Pausa.)

TATIANA.- Per favor.

JOAQUIM.- (Baixant el diari.) Què?

TATIANA.- (Servint-li un altre plat de sopa.) Vull dir-te una cosa.

JOAQUIM.- Escolta, ara que me'n recorde, on eres a les 11.00?

TATIANA.- Què?

JOAQUIM.- He tocat a casa i no hi eres.

TATIANA.- Jo?

JOAQUIM.- Sí, i no em digues mentides. Ei, mira'm a la cara, no t'amagues. Ja saps que sé quan menteixes.

TATIANA.- He anat a veure la meua germana.

JOAQUIM.- Per a què?

TATIANA.- M'abellia.

JOAQUIM.- Per què?

TATIANA.- Feia temps que no la veia.

JOAQUIM.- Per què?

TATIANA.- Tu no em deixes.

JOAQUIM.- I doncs?

(Fa retrunyir l'assot.)

TATIANA.- **(Espantada, deixant-se caure als peus d'ell.)**

No ho tornaré a fer més, t'ho jure. No em pegues... No em pegues...

JOAQUIM.- Ei, ei! Tranquil/Àa, dona, tranquil/Àa. Què dius ara de pegar-te? Qualsevol diria... Tot ho faig pel teu bé. **(Li fa unes palmellades.)** Així m'agrada. Vinga, no passa res. **(Agafa una cullerada de sopa i li la dóna.)** Obre la boca. Així, molt bé. Està bona?

TATIANA.- Sí.

JOAQUIM.- Ara fes un saltironet. Hop! **(Tatiana fa el saltironet.)** Molt bé. Apa, torna al teu lloc.

(TATIANA es planta a sobre d'un dels tamborets que dóna accés a la passarel/Àa.)

TATIANA.- Joaquim.

JOAQUIM.- Què?

TATIANA.- Vull suplicar-te una cosa.

JOAQUIM.- I Tamara, on és? Ja són les 10. Me cague en l'ostia! Què s'ha cregut, aquesta mocosa? Tu tens tota la culpa, meuca, la consenteixes massa. **(Amenaçant-la amb l'assot.**

TATIANA, reculant, atemorida, travessa la passarel/Àa.)

Vinga, digues, on és? Digues-ho!

TATIANA.- **(Rient.)** Tàmara?

JOAQUIM.- **(Fent retrunyir l'assot.)** Sí, Tamara, la teua Tamara, aquesta puteta de tretze anys que es pinta els llavis. Vinga, contesta, on és?

(TATIANA riu més encara, riu molt, fins que alguna cosa es trenca en el seu interior i esclata a plorar.)

TATIANA.- (Cridant.) És morta! Morta!!!

(Pausa.)

JOAQUIM.- Morta?

TATIANA.- Sí, no te'n recordes?: Una vesprada es va guarnir amb les seues randes de colors i les va nugar d'una biga fins que la cara se li va tornar negra.

JOAQUIM.- (Tot recordant.) Ah, sí.

(Pausa.)

TATIANA.- Estava tan bonica amb les seues randes de colors.

JOAQUIM.- Les seues randes de colors, sí...

TATIANA.- Les seues cametes rodanxones es movien en l'aire així, com unes tissoretetes. **(Riu.)**

JOAQUIM.- Sí, sí, ja me'n recorde.

(Silenci.)

TATIANA.- (Buida.) Tu la vas violar.

JOAQUIM.- Oh, sí, sí, sí, ja ho sé. No cal que en faces un drama.

(Pausa.)

TATIANA.- Me'n vaig, Joaquim. Necessite tant rentar-me...
(Fa per baixar.)

JOAQUIM.- Xut! Quieta, fera, on creus que vas?

TATIANA.- Aparta't. Ja no em fas por.

(El domador li etziba colps de fuet violents fins que la fa caure. A terra continua colpejant-la amb el peu. TATIANA s'arrauleix.)

JOAQUIM.- No em parles, així, cabrona, no em parles com si fóra un gos. Estic fins als collons que em mires com si fores millor que jo. Qui t'has pensat que ets? **(A poc a poc, entre esbufecs, JOAQUIM es va calmant.)** Veus el que em fas fer? Merda, a veure si encara m'entrarà un infart. **(Etziba dos colps de peu a TATIANA.)** Puta! Puta!!!

No, m'he de tranquil·litzar. No s'ho val. M'ofegue, òstia. Potser fóra bo que deixara de fumar, no? O que m'apuntara a un curs de ioga. Eh? Què en penses, Tatiana?

(S'acosta a ella.) Per què no dius res, Tatiana, bonica? **(Melós.)** Estàs enfadada, és això? Sóc un animal, veritat? No ho tornaré a fer més. És que... Tot podria ser molt fàcil, però t'entestes a... **(Brusc.)** Escolta que jo també en tinc motius, no cal que tingues tant d'orgull. Ho veus? Sempre m'irrites, veges tu, ja no tinc ganes ni de dinar.

Per què em mires així, Tatiana? Et sents superior, no és això? Fins i tot morta et creus superior. **(Fosc lent.)** Tu guanyes, doncs: estic abatut. Em mereix el teu menyspreu, digues, me'l mereix? Si volies fer-me mal, ho has aconseguit. I tot podria haver estat tan fàcil. Tan fàcil...

Escena V

S'inicien els primers compassos musicals de la cançó "Yira...

Yira" i veiem el tanguista Carlos Gardel agranant l'arena del circ. Sobre la maquina de discos, dos guitarristes. Al fons, un jove amb un posat de captaire, el MALABARISTA, jau a terra davant la tanca miserable d'un solar. Al darrere, com si hi traguera el cap, atent a Gardel, s'hi endevina VIRGILI.

Un individu, un ballarí, travessa l'escenari, arrabassa la granera al cantant i balla aquest tango amb ella.

Quando la suerte que es grela¹,

---

¹ Grela: dona.

fayando y fayando²
te largue parao...

(Carlos Gardel agafa un mocador roig del mateix lloc on ha caigut la Fera i se'l lliga al coll.)

Cuando estés en la vía,
sin rumbo, desesperao...
Cuando no tengas ni fe,
ni yerba de ayer
secándose al sol...
Cuando rajés los tamangos³
buscando ese mango⁴ que te haga morfar⁵ ...
La indiferencia del mundo
que es sordo y es mudo
recién sentirás.

(Carlos Gardel es dirigeix a VIRGILI i aquest, com còmplice d'una coneixença antiga, li va donant la raó.)

Verás que todo es mentira,
verás que nada es amor,
que al mundo nada le importa,
¡Yira!... ¡Yira!...⁶
Aunque te quiebre la vida,
aunque te muerda un dolor,
no esperes nunca una ayuda,
ni una mano, ni un favor.

---

² Fayar: faltar a la paraula.

³ Tamango: sabata.

⁴ Mango: diners.

⁵ Morfar: menjar.

⁶ Yirar: vagarejar.

(El cantant diposita unes monedes en un potet que hi ha davant l'home estès a terra. Aquest, un titella amb els fils ben visibles i activat per VIRGILI, es desperta i saluda Gardel, el qual se'n va en direcció als seus companys músics. Mentrestant, el MALABARISTA s'arromanga, es prem el braç amb una goma elàstica i es punxa amb l'ajuda d'una xeringa que li proporciona VIRGILI.)

Cuando estén secas la pilas
de todos los timbres
que vos apretás,
buscando un pecho fraterno
para morir abrazao...
Cuando te dejen tirao,
después de cinchar,
lo mismo que a mí...
Cuando manyés⁷ que a tu lado
se prueban la ropa
que vas a dejar...
te acordarás de este otario⁸
que un día, cansado,
se puso a ladrar.

(Fosc sobre l'orquestra de Gardel i sobre el ballarí i la granera. VIRGILI parla com espiant per darrere la tanca.)

VIRGILI.- "¡Yira!... ¡Yira!..." Vet ací un altre que també ha demanat la lluna. Oh, però no ens hem d'espantar. No és un boig perillós, tan sols un desesperat. Fa una mica de pudor, això és tot, però no ens hem de preocupar: morirà d'ací a poc.

"Vull la lluna", ha dit. (VIRGILI li lleva els fils al titella MALABARISTA.) "Exigesc la lluna", quasi ha sanglotat. No un cotxe, ni un apartament a la platja, ni tan sols un vestit de seda... Només la lluna. (Amb sorna.) Per què?

---

⁷ Mayar: adonar-se.

⁸ Otario: babau.

(Se sent el soroll d'una claveguera metàl·lica que es desplaça i s'obre davant el MALABARISTA. Gradualment, des d'aquest pou, ix una boira que l'envolta. El MALABARISTA s'alça i branda la xeringa sense perdre de vista el forat. Tremola de cap a peus.)

VIRGILI.- (Rient, al públic.) Però què diantres busca, en aquest forat, què hi espera trobar?

MALABARISTA.- Eixiu d'aquest cau infecte, monstres quimèrics, centaures, grifons...!

VIRGILI.- Oh, que n'és, d'abrandada i culta, aquesta joventut nostra. De quina mena d'argot s'ho deu haver tret, això? Ei, nano, escolta!

MALABARISTA.- (Sorprès.) Qui ets tu?

VIRGILI.- Per a tu, un gegant.

MALABARISTA.- Déu!

VIRGILI.- Hi creus, en Déu?

MALABARISTA.- No ho sé.

VIRGILI.- Que interessant! Així, doncs, jo tampoc no ho sé, si sóc el teu Déu.

Què buscaves, aquí dins? No hi ha res aquí dins.

MALABARISTA.- L'he sentit cridar.

VIRGILI.- Cridar? Qui crida?

MALABARISTA.- Ell.

VIRGILI.- Ell! Però qui és ell? Aquí només hi ha rates.

MALABARISTA.- L'he sentit. La seua veu.

VIRGILI.- Què deia?

MALABARISTA.- No ho sé ben bé, però les seues paraules se'm claven ací dins com el repic d'un cucut.

VIRGILI.- Estava content?

MALABARISTA.- Ell mai no està content!

(Silenci.)

VIRGILI.- (Al·Audint a la xeringa.) Què dus a la mà?

MALABARISTA.- Què? Ah, una clau.

VIRGILI.- Té un disseny, si m'ho permets... com es diu ara?
No sé, diferent.

MALABARISTA.- És una clau.

VIRGILI.- Ja es veu, ja. I què obres, amb aquesta clau?

MALABARISTA.- En tinc moltes més com aquesta, de cases on he viscut. Les vols veure?

VIRGILI.- Sí que m'agradaria.

MALABARISTA.- (Es trau més xeringues de les butxaques.) Una, dues, tres, quatre i cinc.

VIRGILI.- Cinc claus! (Al públic.) Senyores i senyors, això és inaudit, mai no s'havia vist. (Al MALABARISTA.) Quina mena de número fas, amb aquestes cinc claus?

MALABARISTA.- Oh, sóc un malabarista. Les puc fer servir totes cinc alhora. No t'ho creus?

VIRGILI.- I tant!

(El MALABARISTA llança les xeringues enlaire i executa un número circense llançant i arreplegant els malabars.)

MALABARISTA.- Mira! Mira!

VIRGILI.- Bravo! Bravo! Ets molt hàbil! (Al públic.) Fa goig, veritat? Li ve de família, aquest do. Quan aquest jove net era petit lluitava amb el seu pare al terra de casa. Feien lluites tots dos, però el xiquet mai no en va eixir llastimat. El pare el llançava a l'aire i ell aterrava segur als seus braços.

MALABARISTA.- Mira, mira que bé que ho faig.

VIRGILI.- Oh, sí, molt bé, que bé que ho fas. (Al públic.) Com n'estava, d'orgullós, el pare! Deia que era fort, el nano, més fort que no ell. En deia el seu xicot. Ell, aquest malabarista d'ara tan hàbil, era el seu xicot. El nano se sabia fort perquè el pare era fort.

(Al MALABARISTA li cau una xeringa.)

MALABARISTA.- Oh, per què parles tant? Em descentre si parles tant.

VIRGILI.- No, ho fas molt bé, no et preocupes.

MALABARISTA.- Mai no havia fallat.

VIRGILI.- Continua!

MALABARISTA.- Mai no havia fallat!

(**EI MALABARISTA s'agenolla al costat de la xeringa.
Silenci.**)

VIRGILI.- Digues: què obres amb aquesta clau?

MALABARISTA.- (**Mirant la xeringa.**) Quan jo era menut lluitava amb el pare al terra de casa. Jo era el seu xicot.

VIRGILI.- Que interessant.

(**VIRGILI trau un altre titella, el PARE, el qual s'acosta al
MALABARISTA i tracta d'alçar-lo.**)

PARE.- Què fas a terra, fill? Com és que has caigut?

(**EI MALABARISTA mira el PARE.**)

PARE.- Vinga, alça't. Oh, que fredes que tens les mans.

MALABARISTA.- Deixa'm.

(**Silenci.**)

MALABARISTA.- Tu no estàs content, veritat?

PARE.- Què importa això ara? Hem preparat una festa per a tu. Vine.

MALABARISTA.- Mai no estàs content.

PARE.- Vinga, alça't que fem tard.

MALABARISTA.- Per què no m'escoltes? No saps qui sóc?

PARE.- Què és el que hauria de saber? Ets el meu fill.

MALABARISTA.- Sóc un gran malabarista.

PARE.- No entenc gaire d'això, jo.

MALABARISTA.- Els diaris en van plens, del meu nom.

PARE.- Estic content per tu. Vinga anem que ho celebrarem.

MALABARISTA.- Escolta'm! Sóc capaç de fer anar aquestes maleïdes cinc claus sense que en caiga ni una sola, t'ho pots creure?

PARE.- Les cinc? Totes cinc alhora? Que pagat que em fas sentir, fill. Vinga, anem.

MALABARISTA.- No, espera. Espera! Mira, mira que bé que ho faig, pare! Mira que bé que ho faig!

(EI MALABARISTA llança una xeringa que es clava en el cos del PARE.)

MALABARISTA.- Has vist, pare, com no ha caigut?

PARE.- Sí, fill, es pot dir que m'ha tocat de ple.

(EI MALABARISTA llança una altra xeringa.)

MALABARISTA.- Què em dius ara, pare?

PARE.- Fantàstic. Oh, estic admirat, que bé que ho fas!

(EI MALABARISTA llança una altra xeringa.)

MALABARISTA.- I ara, pare, n'estàs content?

PARE.- Encara millor, tot just al centre.

(EI MALABARISTA llança una altra xeringa.)

MALABARISTA.- Què et sembla, pare, ho faig bé?

PARE.- Bé, fill, molt bé, ets realment bo.

VIRGILI.- Vinga, concentra't, xicot, apunta bé, és l'última.

(EI MALABARISTA llança l'última xeringa.)

PARE.- Ah, fantàstic, aquesta m'ha partit el cor. **(Fa tentines.)**

Però ara ens n'hem d'anar. Vinga, afanya't. Hem preparat una festa per tu. Vine.

(EI PARE cau al pou.)

VIRGILI.- Bravo! Bravo! Quin gran número! Ens han posat la pell de gallina, tots dos. Quina gran actuació!

(EI MALABARISTA s'aboca al pou.)

VIRGILI.- Però què diantres busques, en aquest forat?

(EI MALABARISTA mira en silenci VIRGILI.)

VIRGILI.- Apa, fora de la pista. El número s'ha acabat.

MALABARISTA.- No hi ha res aquí dins?

VIRGILI.- Molt em sembla que no.

MALABARISTA.- Ni monstres, ni centaures, ni grifons?

VIRGILI.- Rates solament.

MALABARISTA.- Però s'hi veu la lluna, en canvi, al fons.

VIRGILI.- És només un reflex.

MALABARISTA.- M'agradaria tant tenir-la.

VIRGILI.- **(Rient.)** Quina generació més poètica, Déu. Això és impossible, ja ho saps.

MALABARISTA.- **(Mirant VIRGILI.)** Vull la lluna.

(Mirant el forat.) Exigesc la lluna.

VIRGILI.- (Somrient, magnànim.) I a què esperes, doncs?

(El MALABARISTA es llança pel forat. Gardel canta damunt la màquina de discos la tornada del seu tango.)

Verás que todo es mentira,
verás que nada es amor,
que al mundo nada le importa,
¡Yira!... ¡Yira!...
Aunque te quiebre la vida,
aunque te muerda un dolor,
no esperes nunca una ayuda,
ni una mano, ni un favor.

(VIRGILI va donant la raó al cantant alhora que agrana la pista i tanca la claveguera. Fosc)

Escena VI

Un tret de canó trenca la foscor. Tot seguit es fa la llum i veiem un obús de grans dimensions que encara fumeja. Una orquestreta de soldats esguerrats inicien els primers compassos de "Kanonensong" de Kurt Weill pertanyent a L'òpera de tres rals de Bertolt Brecht. De sobte, de l'interior del canó ix Harald Paulsen, cantant contemporani de Weill, i interpreta la peça musical. Com una confiança ens diu:

John war darunter und Jim war dabei	John estava present i Jim també hi era
Und George ist Sergeant geworden	i George volia arribar a sergent
Doch die Arme, sie fragt keinen, wer er sei	Però a l'exèrcit, això tan li fa
Und marschierte hinauf nach dem	I marxava cap al nord

Norden

(Mentre VIRGILI dóna llum sobre una trinxera on els soldats JOHN, JIM i GEORGE pateixen el foc creuat, el cantant Harald Paulsen desfila marcial al llarg del canó.)

Soldaten wohnen	Els soldats viuen
Auf den Kanonen	sota el foc dels canons
Vom Cap bis Couch Behar	Del Cap fins a Behar
Wenn es mal regnete	Van d'ací cap a allà
Und es begegnete	I si mai es troben
Ihnen 'ne neue Rasse	amb persones d'una altra raça
'ne braune oder blasse	tant si són de pell fosca com pàl·lida
Dann machen sie vielleicht	en fan xixines en un no res
daraus ihr Beefsteak Tartar	

(Transició orquestral: VIRGILI enfosqueix l'escena de la trinxera i dóna una gerra de cervesa al cantant, el qual l'escura d'un glop. Harald Paulsen continua la seua interpretació i VIRGILI ens mostra una nova escena on es veuen els tres soldats caminant ferits sobre el fang i arrossegant les seues metralletes.)

Johnny war der whisky zu warm	Johnny trobava el whisky massa calent
Und Jimmy hatte nie genug Decken	I Jimmy no estava mai prou abrigat
Aber Georgie nahm beide beim Arm	Però Georgie els va agafar tots dos del braç
Und sagte: die Armee kann nicht verrecken	I els va dir: no es pot decebre l'exèrcit
Soldaten wohnen	Els soldats viuen
Auf den Kanonen	sota el foc dels canons
Vom Cap bis Couch Behar	Del Cap fins a Behar
Wenn es mal regnete	Van d'ací cap a allà

Und es begegnete	I si mai es troben
Ihnen 'ne neue Rasse	amb persones d'una altra raça
'ne braune oder blasse	tant si són de pell fosca com pàl/Aida
Dann macchen sie vielleicht	en fan xixines en un no res
daraus ihr Beefsteak Tartar	

(Transició orquestral: VIRGILI enfosqueix l'escena de la retirada dels soldats i dóna una gerra de cervesa al cantant, el qual l'escura novament d'un glop. Harald Paulsen continua la seua interpretació al llarg del canó i VIRGILI ens mostra una nova escena on s'anirà veient com JOHN i JIMMY cauen abatuts per un tret i com GEORGIE tira la metrallera, es despulla del casc i de la guerrera i s'escapa.)

John ist gestorben und Jimmy is tot	John és mort i a Jimmy l'han matat
Und George ist vermißt und verdorben	I Georgie, el molt canalla, ha desaparegut
Aber Blut ist immer noch rot	Però la sang continua sent roja
Und für die Armee wird jetzt wieder geworben	i l'exèrcit continua reclutant
Soldaten wohnen	Els soldats viuen
Auf den Kanonen	sota el foc dels canons
Vom Cap bis Couch Behar	Del Cap fins a Behar
Wenn es mal regnete	Van d'ací cap a allà
Und es begegnete	I si mai es troben
Ihnen 'ne neue Rasse	amb persones d'una altra raça
'ne braune oder blasse	tant si són de pell fosca com pàl/Aida
Dann macchen sie vielleicht	en fan xixines en un no res
daraus ihr Beefsteak Tartar	

(Harald Paulsen es llança a l'interior del canó i l'orquestrata

desapareix. Per un lateral ix corrent el soldat GEORGIE, tal com ha quedat abans, sense cap guarniment militar, i travessa l'escenari.)

VIRGILI.- Ei, alto!

GEORGIE.- Aparta't.

VIRGILI.- On creus que vas?

GEORGIE.- A casa, la taula ja és parada per sopar i la mare deu haver fet l'olla de Nadal.

VIRGILI.- Olla de Nadal! Sou una família com toca, doncs.

GEORGIE.- Som una bona família. I ara deixa'm anar, al pare no li agraden els retards.

VIRGILI. Espera, espera un poc. Quant de temps fa que no hi vas, a casa?

GEORGIE.- Pel cap d'any deu fer ben bé cent anys.

VIRGILI.- I per què creus que t'esperen?

GEORGIE.- Sempre he estat un bon fill. A casa jo beneïa el pa, i recitava una nadala damunt la taula cada any...

VIRGILI.- Però cent anys és molt de temps, fins i tot per a un soldat.

GEORGIE.- Ja no sóc cap soldat, he desertat.

VIRGILI.- Ets un artista de l'escapada, doncs, un màgic, un Houdini!

GEORGIE.- Xut! No ho digues gaire alt.

(Per un costat, cantant, un poc ebris, apareixen tres generals amb el seu capot guarnit de condecoracions. Tots tres tenen un aspecte grotesc, amb alguna petita corrupció lleu i alhora visible: un múscul facial esqueixat, un os a l'aire, una pròtesi...)

GENERALS.- **(Cantant.)** Els soldats viuen / sota el foc dels canons / Del Cap fins a Behar / Van d'ací cap a allà / I si mai es troben / amb persones d'una altra raça / tant si són de pell fosca com pàl·lida / en fan xixines en un no res.

VIRGILI.- Per què no fas el teu número Georgie?

(GEORGIE tracta d'escapar, però els generals el retenen.)

GENERAL 1.- Ei, tu, on vas?

GEORGIE.- A casa, la mare m'espera.

GENERAL 2.- Busquem sang jove, vine amb nosaltres, no te'n penediràs. Tindràs un llit de campanya per a tu sol, amb les teues pròpies xinxes. Vine, firma ací!

GEORGIE.- No puc. El pare no vol que em clave en política. Sóc un bon fill, cada any per Nadal beneesc la taula, jo.

GENERAL 3.- Què diu que fa?

GENERAL 2.- Maleït fill de puta! On està el teu esperit guerrer? Necessitem la teua sang. És que no estimes la teua pàtria?

GEORGIE.- Deixeu-me anar: la meua pàtria és una petita olla de carn.

GENERAL 3.- Ei, jo conec aquesta veu. Ets tu, el soldat Georgie?

GEORGIE.- Sí, senyor, sóc jo.

GENERAL 3.- Quina fila que fas, fill meu. I tanmateix, aquest era un dels nostres valerosos homes. I com animava la tropa! El soldat més rialler. Per què no ens contes un acudit, Georgie?

GEORGIE.- Bé, no sé...

GENERAL 3.- Ànim, fill meu, ací tots som soldats.

GEORGIE.- (Somrient.) Vaig estar a Crimea, en la campanya del 12.

(Tots tres generals riuen.)

GENERAL 3.- Eh, què us havia dit? I què vas fer a Crimea, Georgie?

GEORGIE.- Vaig entrar a la casa d'uns avis. La dona jeia al llit, devia estar malalta, i l'home li estrenyia la mà... Els vaig mirar, em van mirar i els vaig assassinar amb la meua baioneta calada.

(Pausa.)

Tots dos.

(Els generals es miren entre si.)

GENERAL 1.- I on està la gràcia?

GEORGIE.- Poc després, els vaig traure del llit, vaig obrir el matalàs i en vaig traure un saquet ple de monedes.

(Els generals esclaten a riure.)

GENERAL 1.- Ben fet, xicot, allà on van no els necessitaran, els diners.

GENERAL 2.- Aquest sí que és bo, Georgie.

GENERAL 3.- No, de segur que en sap més, eh? Vinga, conta'n un altre.

GEORGIE.- (Somrient.) Bé, si vostès ho desitgen... Vaig estar a Holanda el 43.

(Els generals somriuen.)

GENERAL 3.- (Picardiós.) I...

GEORGIE.- Era a la nit. Els companys havíem begut i va passar pel post de guàrdia una ciclista.

GENERAL 1.- (Picardiós.) Una ciclista, Georgie? Què em dius ara? Era una ciclista blanca?

GENERAL 2.- (Picardiós.) Era una ciclista negra?

GEORGIE.- No ho sé. Estava molt fosc.

GENERAL 2.- Però és que ni tan sols saps quin era el seu Déu, carallot?

GEORGIE.- Només recorde els seus ulls, els tinc clavats ací.

GENERAL 1.- I quina és la moral de tot això, Georgie, alguna moral deu tenir, tot plegat?

GEORGIE.- Ens la vam cardar tots els companys, l'un darrere de l'altre, fins que va morir, i després també, amb els ulls oberts, els seus ulls morts ben morts.

(Els generals esclaten a riure.)

GENERAL 1.- Ah, ara l'entenc.

GENERAL 2.- Ben fet, Georgie.

GEORGIE.- **(S'assenyala el cap.)** Els tinc clavats ací, els seus ulls.

GENERAL 1.- És molt bo.

GENERAL 2.- No el coneixia, jo.

GENERAL 3.- Vinga un altre.

GENERAL 1.- Realment bo.

GENERAL 3.- Un altre!

GEORGIE.- Vaig ser a Bòsnia el 97.

GENERAL 2.- I?

GEORGIE.- Vam enxampar un pillet robant-nos el nostre pa de munició. No parava de cridar, el vailet, com un porc: "Papa! Papa! Papa!", deia. El vam agafar entre tres i allí mateix li vam obrir el cap.

GENERAL 2.- Què em dius ara, Georgie, un vailet?

GEORGIE.- El comandant no estava gens content. El cervell es va escampar per les parets i va quedar tot ben pudent.

GENERAL 3.- Oh, Georgie, que n'és d'instructiu.

GEORGIE.- Tinc aquell "papa" clavat ací.

GENERAL 2.- Ben fet, Georgie.

GENERAL 1.- És que per ventura no està escrit?: "Senyor, esclafa el cap del fill del meu enemic".

(Pausa.)

GEORGIE.- **(Anant-se'n.)** També està escrit que el bon fill

ha de tornar a casa. És l'hora de tornar.

GENERAL 2.- On dius que vas, soldat?

GEORGIE.- Tinc fred. Tinc fam. Necessite dormir.

GENERAL 1.- (Sacsejant GEORGIE.) On és el teu casc, soldat? On és el teu maleït llit de campanya? On són les teues xinxes?

GEORGIE.- Ho vaig perdre tot en la batalla.

GENERAL 2.- Un soldat és responsable dels seus pertrets, ho diu la llei.

GENERAL 3.- Ens has decebut, soldat George.

GENERAL 2.- Ets la riota del nostre exèrcit.

GENERAL 1.- No volem desertors, a casa nostra, això no es pot consentir.

GENERAL 2.- Cal que fem un escarment.

GENERAL 1.- Un bon escarment.

GEORGIE.- Sóc innocent.

GENERAL 3.- Ningú no és innocent, Georgie.

GENERAL 1.- Judici sumaríssim.

GENERAL 2.- Pena capital.

GENERAL 1.- Per ventura no està escrit?: si l'injust torna a esmolar l'espasa es tornaran contra ell les armes mortals.

GENERAL 3.- Vinga, l'escamot d'execució, l'escamot.

(Els generals agafen GEORGE i l'emmanillen. Tot seguit li col·loquen una caputxa al cap i el situen d'esquenes al públic. Els generals se situen davant el presoner i es preparen per a executar-lo. Mentrestant, recolzat sobre el canó, parla VIRGILI. De fons un redoblament de tambor.)

VIRGILI.- (Exultant.) Senyores i senyors, heus ací el valerós soldat Georgie Smith, artista de l'escapament provinent de la vall de l'Elba. Aconseguirà desprendre's finalment d'aquestes manilles abans que s'òbriga foc o desapareixerà per sempre més? Quin instant d'emoció. Més difícil encara! Meravella de meravelles! No parpellegen, no respiren, no s'impliquen...

(Lentament es fa fosc.)

GENERAL 1.- Atenció! Carreguen... Apunten... Foc!!!

(Un tret de canó trenca la foscor. Una música naix amb la lentitud d'un cor trencat. Lentament es fa la llum. GEORGE i els generals han desaparegut. VIRGILI apareix des del fons somrient, amb les mans a les butxaques i seguint el ritme pausat amb passes de claqué.)

VIRGILI.- Ei, què és això? Aquesta música de dol no s'escau al nostre cor. Som benaurats. Siguem feliços, doncs. Omplim els carrers de garlandes. Proclamem la nostra joia! Els nostres artistes, arribats de tot arreu, han fet ja el seu número. En el seu nom, el circ de la fosca els dona les gràcies per haver vingut i els desitja que dormen tranquils aquesta nit. Música, mestre!

(L'orquestra del circ toca una música alegre i tots els artistes de la fosca desfilen al seu compàs al voltant de l'arena del circ.)

Catarroja, 27 de desembre de 2000

